

Drukmetingen bij wisselhouding en positionering op operatietafels. Het effect van lighouding bij de preventie van decubitus

Auteur: G. De Keyser, T. Defloor, D. Meer
Vertaald/bijgewerkt:
Nieuwsbrief: 1996
Pagina: 47-55
Jaargang: 12
Nummer: 5
Toestemming:
Illustraties:
Bijzonderheden: Vioordracht WCS congres d.d. 5-6 december 1996
Kernwoorden: decubitus preventie lighouding ok-tafels ok positioneren
Literatuur:

Decubitus is geen nieuw of onbekend probleem. Verpleegkundigen worden er in hun dagelijkse praktijk frequent mee geconfronteerd. Vraagt men echter aan verpleegkundigen of decubitus op hun eenheid een belangrijk probleem is, dan wordt vaak ontkennend geantwoord. Bij nader onderzoek blijkt evenwel dat de frequentie vaak onderschat wordt. Meehan²⁵ onderzocht het voorkomen van decubitus in 177 Amerikaanse ziekenhuizen bij 31.530 patiënten en rapporteerde een decubitusprevalentie van 11,1%. Binnen de geriatrische sector worden prevalentiecijfers geciteerd tussen 3 en 16%, terwijl de incidentiecijfers² variëren tussen 7,6 en 36%^{9,10,12,34}. Ook het Nederlandse consensusrapport over decubitus stelt zeer duidelijk: “De uitspraak , blijkt bij onderzoek niet op te gaan”. De aanwezigheid van decubitus wordt al te vaak ervaren als een verpleegfout, als een gebrek aan kwaliteitszorg. De visie dat decubitus het resultaat is van falende zorg heeft in de Verenigde Staten geleid tot jaarlijks meer dan 17.000 processen naar aanleiding van het optreden van decubitus bij patiënten. In enkele gevallen werden bedragen van meer dan 4.000.000 dollar toegekend .^{11,29} Het Amerikaanse Medicare-programma vermindert zelfs de ziekenhuistussenkomst als decubitus optreedt tijdens het verblijf. Toch is de opvatting dat decubitus zomaar te klasseren valt onder de categorie van verpleegfouten, niet correct en zorgt ervoor dat het probleem decubitus te vaak wordt stilgezwegen, hoewel het een frequent voorkomend probleem is die de patiënt en zijn familie veel kost. Deze kost is enorm, zowel in termen van leed berokkend aan de patiënt en zijn familie, als in termen van financiële belasting voor de maatschappij. De jaarlijkse kost van decubitus in de Verenigde Staten wordt geschat op 6,4 miljard dollar.²⁴ Indien rekening gehouden wordt met verpleeghuizen en thuisgezondheidszorg zou de totale kost zelfs de 10 miljard dollar overschrijden. In Nederland wordt de totale kost geschat op meer dan 700 miljoen gulden per jaar voor de intramurale gezondheidszorg en op een zelfde bedrag extramuraal^{15-17,18}.